

Nr 149.

Av herr Nilsson i Bonarp m. fl., *angående förhöjt statsanslag till anläggning av nya samt förbättring eller omläggning av backiga eller eljest mindre goda vägar.*

Till bidrag för anläggning av nya samt förbättring eller omläggning av backiga eller eljest mindre goda vägar har Riksdagen sedan längre tid tillbaka årligen på extra stat beviljat anslag till belopp, som genom tid efter annan skedda förhöjningar oavbrutet ökats. Av 1911 års Riksdag höjdes ifrågasatt anslag från 1,250,000 kronor till 1,750,000 kronor, vilket sistnämnda belopp jämväl beviljats för åren 1913 och 1914.

Av innevarande års statsverksproposition, sjätte huvudtiteln, inhämtas, att kungl. väg- och vattenbyggnadsstyrelsen i skrivelse till Kungl. Maj:t den 30 september 1913 hemställt om förhöjning av ifrågasatt anslag för år 1915 från 1,750,000 kronor till 2,000,000 kronor, och har Kungl. Maj:t, som ansett den av väg- och vattenbyggnadsstyrelsen ifrågasatta förhöjningen av anslaget vara i allo påkallad, föreslagit Riksdagen att till bidrag för anläggning av nya samt förbättring eller omläggning av backiga eller eljest mindre goda vägar på extra stat för år 1915 anvisa ett belopp av 2,000,000 kronor.

Såsom emellertid framgår av den vid statsverkspropositionen fogade och här återgivna tablå, vilken med stöd av i väg- och vattenbyggnadsstyrelsen inhämtade uppgifter kompletterats att omfatta även den 1 januari 1914, har, trots den betydande höjningen av anslagets storlek, anslagsbristen emellertid icke minskats utan tvärtom alltjämt ökats.

År.	Datum.	Antal innelig- gande förslag.	Beräknad kostnad.		För året erfor- derligt anslag.		För året till- gängligt anslag.		Brist under året.	
1894	1 jan.	123	3,405,017	—	2,270,011	33	800,000	—	1,470,011	33
1895	»	122	3,674,487	—	2,449,658	—	800,000	—	1,649,658	—
1896	»	100	4,123,825	50	2,749,217	—	800,000	—	1,949,217	—
1897	»	116	4,426,865	—	2,951,243	33	800,000	—	2,151,243	33
1898	»	115	4,083,814	—	2,722,542	66	900,000	—	1,822,542	66
1899	»	132	5,250,034	50	3,500,023	—	900,000	—	2,600,023	—
1900	»	143	6,304,822	—	4,203,214	66	1,000,000	—	3,203,214	66
1901	»	112	6,565,498	—	4,376,998	66	1,000,000	—	3,376,998	66
1902	»	81	5,533,966	—	3,689,310	66	1,000,000	—	2,689,310	66
1903	»	103	5,937,787	—	3,958,525	33	1,000,000	—	2,958,525	33
1904	»	127	6,476,184	—	4,317,456	—	1,000,000	—	3,317,456	—
1905	»	141	7,013,814	—	4,675,876	—	1,000,000	—	3,675,876	—
1906	»	120	6,935,654	—	4,623,769	33	1,000,000	—	3,623,769	33
1907	»	213	10,994,033	—	7,419,883	—	1,000,000	—	6,419,883	—
1908	»	230	11,372,360	—	7,617,183	—	1,250,000	—	6,367,183	—
1909	»	249	11,287,870	—	7,535,515	—	1,250,000	—	6,285,515	—
1910	»	281	12,208,848	—	8,131,715	—	1,250,000	—	6,881,715	—
1911	»	300	12,961,523	—	8,648,100	—	1,250,000	—	7,398,100	—
1912	»	235	14,958,750	—	9,972,500	—	1,750,000	—	8,222,400	—
1913	»	243	16,413,000	—	10,942,000	—	1,750,000	—	9,192,000	—
1914	»	270	17,195,763	—	11,463,800	—	1,750,000	—	9,713,800	—

Av nämnda tablå synes nämligen, att hos väg- och vattenbyggnadsstyrelsen innelågo den 1 januari 1914 ansökningar om bidrag för vägbyggnader till belopp av 11,463,800 kronor, motsvarande omkring två tredjedelar av den till 17,195,763 kronor för företagen beräknade kostnaden.

Tillgodoseendet av endast de ansökningar för redan behövliga väganläggningar, som innelågo den 1 januari 1914, skulle således även med det nu föreslagna förhöjda anslaget, 2,000,000 kronor, kräva en tid av mer än 5 år, under vilka år således inga som helst nytillkomna vägföretag skulle kunna beredas anslag, en omständighet som givetvis bereder befolkningen de allvarligaste olägenheter.

Såsom framgår av nedanstående tabell, för vilken erforderliga uppgifter ävenledes inhämtats i väg- och vattenbyggnadsstyrelsen, har emellertid även kostnaden per meter färdigbyggd väg, i stort sett, varit i oavbruten tillväxt, beroende på alltjämt stegrade material- och arbetspriser, varav följer, att förhöjningen av anslagsfonden ej kan sägas hava medfört någon ökning av antalet av de vägföretag, som för varje

år kunnat beredas statsanslag, till godo, utan har ökningen åtgått till betäckande av den ökning i den beräkneliga kostnaden, som uppstått, när kostnadsförslag tillhörande ansökningar för äldre hos väg- och vattenbyggnadsstyrelsen ineliggande vägföretag reviderats till överensstämmelse med för tillfället gällande material- och arbetspriser.

Beräknad kostnad i medeltal för hela landet för en meter omlagd eller nyanlagd väg under åren 1894—1912.

År.....	1894	1895	1896	1897	1898	1899	1900	1901		
Kronor per meter	2,75	2,81	3,12	2,85	3,32	2,97	3,46	3,82		
1902	1903	1904	1905	1906	1907	1908	1909	1910	1911	1912
4,25	4,24	4,42	4,69	4,77	5,85	5,24	5,51	5,51	6,66	6,07

Under de 20 åren 1895—1914 har sålunda anslagsfonden visserligen ökats från 800,000 kronor till 1,750,000 kronor, eller till något mer än det dubbla beloppet, men samtidigt har kostnaden i medeltal för meter färdigbyggd väg ökats från 2,81 kronor till 6,07 kronor, eller i fullt samma proportion. Självklart är därför, att med 1,750,000 kronor under innevarande år icke kan understödjas anläggande av mera vägar än man år 1895 kunde med 800,000 kronor, och att en vida kraftigare ökning av vägbyggnadsanslaget är oundgängligen nödvändig, därest man verkligen vill hejda balansens snabbt fortgående ökning och förhindra, att vägföretagen få vänta otillbörligt länge på anslags erhållande.

I innevarande års statsverksproposition, nionde huvudtiteln, har Kungl. Maj:t beträffande det s. k. norrländska avdikningsanslaget, vilket anslag för det närvarande utgår med 1,100,000 kronor, anfört, att balansen av ineliggande ansökningar vid slutet av år 1913 kunde anses representera en anslagssumma av omkring 4,400,000 kronor, och att sålunda fyra års anslag skulle åtgå enbart för tillgodoseende av de dittills inkomna ansökningarna. Till avhjälpande av detta missförhållande har Kungl. Maj:t därför föreslagit Riksdagen en höjning av det s. k. norrländska avdikningsanslaget för år 1915 till 1,900,000 kronor, vilket innebär en höjning av det nuvarande anslaget med ett så väsentligt belopp som 800,000 kronor.

Liksom en sådan betydande höjning i nyssberörda anslag, vilket anslag avser understödjande medelst statsbidrag utan återbetalningskyldighet av myrutdikningar och vattenavtappningar inom Norrland och Dalarne, tydligen är av behovet påkallad, synes detta ävenledes

vara fallet med anslaget till bidrag för anläggning av nya samt förbättring eller omläggning av backiga eller eljest mindre goda vägar, enär dels balansen i fråga om vägar är ännu större, och dels det i detta fall likaledes är fråga om ett viktigt allmänt intresse.

Med stöd av det anförda få vi därför hemställa,

att Riksdagen ville besluta att till bidrag för anläggning av nya samt förbättring eller omläggning av backiga eller eljest mindre goda vägar på extra stat för år 1915 anvisa ett belopp av 3,000,000 kronor.

Stockholm den 24 januari 1914.

<i>P. Nilsson,</i> Bonarp.	<i>Axel Vennersten.</i>	<i>Malte Sommelius.</i>
<i>Jöns Jönsson.</i>	<i>J. P. Jespersen.</i>	<i>John Jönsson.</i>
<i>Per N:son Bosson.</i>	<i>John Erlansson.</i>	<i>V. Ekerot.</i>
<i>Erik Andersson.</i>	<i>Joh. G. Svensson.</i>	<i>Joh. Zelahn.</i>
<i>C. J. Öberg.</i>	<i>Herman Andersson.</i>	<i>E. v. Hofsten.</i>
<i>Cornelius Olsson.</i>	<i>Bernhard Nilsson.</i>	<i>P. M. Olsson.</i>
<i>Herm. Carlson.</i>	<i>Gustaf Larsson.</i>	<i>Carl Lorentzon.</i>
<i>O. H. Svensson.</i>	<i>M. N. Johansson.</i>	<i>Rosarus Andersson.</i>
<i>A. Danielsson.</i>	<i>K. M. Andersson.</i>	<i>Emil Bengtsson.</i>
<i>Edv. Andersson.</i>	<i>A. R. Rosenquist.</i>	<i>Anders Olsson.</i>
<i>E. Räf.</i>	<i>Edvard Lithander.</i>	<i>J. M. Johansson.</i>
<i>Axel Lundblad.</i>	<i>Sam. Söderberg.</i>	<i>F. O. Mörtzell.</i>
